

**Flygtningenævnets baggrundsmateriale**

|                                 |                                                                                     |
|---------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Bilagsnr.:</b>               | <b>507</b>                                                                          |
| Land:                           | Afghanistan                                                                         |
| Kilde:                          | LIFOS                                                                               |
| Titel:                          | Migrationsverket. Rättsligt ställningstagande angående säkerhetsläget i Afghanistan |
| Udgivet:                        | 17. januar 2014                                                                     |
| Optaget på baggrundsmaterialet: | 20. januar 2014                                                                     |

## **Rättsligt ställningstagande**

### **angående**

### **säkerhetsläget i Afghanistan**

#### **1. Sammanfattning**

- Migrationsverket har först att pröva om sökandes individuella skäl gör att han/hon kvalificerar sig som flykting eller alternativt skyddsbehövande. Vid denna prövning ska särskilt beaktas att Afghanistan är riskabelt att färdas genom, att vissa grupper är speciellt utsatta för våld från olika aktörer samt att effektivt myndighetsskydd ofta helt saknas.
- Säkerhetsläget i Afghanistan når inte upp till kraven för väpnad konflikt.
- Det råder sådana andra svåra motsättningar som regleras i 4 kap 2 a § 1. andra ledet utlänningslagen i hela Afghanistan utom i Kabul och provinshuvudstäderna.
- Myndighetsskyddet i Afghanistan innehåller sådana brister att det i normalfallet inte går att hänvisa någon till myndighetsskydd
- Internflykt är möjlig till Kabul och till större provinshuvudstäder för vuxna män samt par och familjer, som innehåller en vuxen man, om det inte finns allvarliga funktionshinder eller medicinska hinder inom familjen.

## 2 Bakgrund

Migrationsverket bedömde den 2 februari 2010 att det vid tidpunkten för avgörandet rådde väpnad konflikt Farah, Helmand, Kandahar, Uruzgan, Zabul, Ghazni, Paktika, Paktya, Khost och Kunar-provinserna, samt att det rådde andra svåra motsättningar i Nimroz, Wardak, Logar, Kabul, Kapisa, Parwan, Laghman, Nangarhar, Nuristan, Kunduz, Baghlan, Faryab, Jawzjan, Badghis, Sari Pul, Samangan, Ghor och Day Kundi-provinserna.

Efter detta beslut har förtydligande praxis rörande begreppet ”väpnad konflikt” erhållits från Europadomstolen genom rättsfallen Sufi och Elmi v the United Kingdom, KAB v Sweden och H och B mot Storbritannien.

UNHCR har i augusti 2013 utfärdat nya riktlinjer gällande Afghanistan.

Migrationsverket har i oktober 2013 genomfört en utredningsresa för att inhämta aktuell information om säkerhetsläget i Afghanistan.

## 3 Aktuell information om säkerhetsläget i Afghanistan

Nedanstående landinformation är i huvudsak hämtad från Migrationsverkets rapport från utredningsresa till Afghanistan den 5 – 8 oktober 2013, Lifos nr. 31305.

De huvudsakliga parterna i konflikten i Afghanistan är den afghanska nationella säkerhetsstyrkan, som till viss del assisteras av de internationella militära styrkorna och beväpnade oppositionsgrupper, framförallt Taliban, Haqqani nätverket och Hezb-e-Islami Gulbuddin Hekmatyar.

Sedan 2011 har det pågått förhandlingar med de mer moderata inom Talibanrörelsen för att främja fredsprocessen.

Under de senaste 18 månaderna har afghanska säkerhetsstyrkor gradvis tagit över ansvaret för säkerheten i Afghanistan från de internationella styrkorna, som enligt plan ska ha dragit sig ur Afghanistan i slutet av 2014. Under 2013 har afghanska säkerhetsstyrkor hanterat säkerheten utan ISAF-styrkornas assistans i merparten av alla operationer.

Under övergångstiden har konflikten natur förändrats. Oppositionsgrupperna har ändrat sitt fokus från de internationella styrkorna till afghanska mål.

### 3.1 Kabul

Kabul har idag en ganska omfattande säkerhetsapparat, som har kontroll över staden upp till en radie på cirka 20 km utanför.

Det sker enstaka säkerhetsincidenter i staden. Trots dessa pågår normalt vardagsliv i Kabul. Säkerhetsläget i Kabul medför att många söker sig till staden, som expanderat enormt under de senaste åren.

### 3.2 Provinshuvudstäderna

Provinshuvudstäderna står under statlig kontroll. Det enda undantaget är provinshuvudstaden i Nuristan. Där har talibanrörelsen kontrollen. I de stora städerna, såsom Herat och Kandahar har den statliga säkerhetsapparaten kontroll upp till cirka 10 km runt staden.

Provinsstäder såsom Kandahar och Herat bedöms av alla säkerhetsexperter såsom säkra. Våldet i provinshuvudstäderna har minskat eftersom det finns en omfattande bevakning av afghanska säkerhetsstyrkor runt städerna.

### 3.3 Övriga delar av Afghanistan

Landsbygden och de mindre städerna är olika påverkade av konflikten. Generellt sett kan man säga att provinserna i sydöstra delen är mest påverkade av motsättningarna mellan regeringen och beväpnade oppositionella grupper.

Talibanrörelsen har ingen fullständig kontroll av någon provins men de har kontroll över vissa distrikt i vissa provinser. Även på landsbygden och i de mindre städerna, som dagtid kontrolleras av staten förekommer det i närmare 80 procent av provinserna att beväpnade oppositionsgrupper och smugglare har kontroll på natten.

Illegala beväpnade grupper ökar på landsbygden i vissa delar av landet, t.ex. i Kunduz, Baghlan, Balkh, Jowsyan, Maidan, Wardak och Logar provinserna. Grupperna upprättar illegala vägspärrar och gör sig skyldiga till misshandel, våldtäkter och utpressning.

I provinserna är oftast inte alla distrikt drabbade av konflikten. De provinser som har distrikt som drabbats av flest säkerhetsincidenter under 2013 är: Farah, Helmand, Kandahar, Ghazni, Uruzgan, Zabul, Paktika, Maydan-Wardak, Logar, Paktya, Khost, Nangahar, Laghman, Kunar, Nuristan, Kunduz och Faryab.

De väpnade attacker som sker på landsbygden sker ofta runt de stora vägarna. Utöver detta förekommer det att beväpnade oppositionsgrupper gömmer sig i byarna bland civilbefolkningen och därifrån attackerar den afghanska armén eller ISAF-styrkor. Striderna, som kan vara intensiva, varar oftast inte speciellt länge.

Helmand och Badakshan är mest drabbade av drogkriminaliteten. Helmand - eftersom denna stat har flest odlare. Badakshan - för att drognätverken behöver hålla smugglingsvägarna över provinsen fria från kontroll av polisen. Droger har blivit en allt viktigare inkomstkälla för de beväpnade oppositionsgrupperna.

### 3.4 Internflyktingar

Antalet civila dödsfall under januari – juni 2013 beräknas till 1 038. Under samma tid har 1 825 civila skadats. Cirka 75 procent av de civilpersoner som dödats eller skadats har drabbats av attacker från beväpnade oppositionsgrupper, varav merparten av väpnade attacker och hemmagjorda sprängladdningar.

UNHCR anger i sina rapporter att det finns drygt 574 000 internflyktingar i Afghanistan. Företrädare för UNHCR i Afghanistan anger dock att siffran är osäker. Skälet till detta är att personernas namn inte registreras. Därmed kan familjer som flyttar från landet in i en stad räknas mer än en gång. Flyttar de därefter till provinshuvudstaden räknas de ytterligare en gång. Flyttar de sedermera även till Kabul räknas de på nytt. Personer som försvinner från en ort eller ett läger räknas inte bort från siffran.

Norwegian Refugee Council uppger att det i UNHCR:s siffra finns folk som flytt från sin hemort för mycket länge sedan, personer som återvänt från Iran, Pakistan och Europa, ekonomiska migranter som flyttat för att söka arbete på annan ort och de som flytt pga. säkerhetsläget. Siffran över internflyktingar är därför mycket osäker.

Svenska Afghanistankommittén uppger att de inte sett många som flytt från konfliktområden. Det finns inte heller många internflyktingar från de södra provinserna i de norra provinserna. Den som behöver fly på grund av väpnade attacker reser bara en kort tid till omgivande distrikt. De återvänder till sina hem så snart det är säkert för att de känner ett behov av att skydda sin egendom.

Vid lokala konfliktutbrott förekommer liten eller medelstor flykt av lokalbefolkning. Inga större fall av internflyktingar har registrerats.

## 4 Gällande rätt

### 4.1 Tillämpliga lagrum

Av 4 kap 2 § utlänningslagen framgår bl.a. följande.

Med alternativt skyddsbehövande avses i denna lag en utlänning som i andra fall än som avses i 1 § befinner sig utanför det land som utlänningen är medborgare i, därför att

1. det finns grundad anledning att anta att utlänningen vid ett återvändande till hemlandet skulle löpa risk att straffas med döden eller att utsättas för kroppsstraff, tortyr eller annan omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning, eller som civilperson löpa en allvarlig och personlig risk att skadas på grund av urskillningslöst våld med anledning av en yttre eller inre väpnad konflikt, och
2. utlänningen inte kan, eller på grund av sådan risk som avses i 1 inte vill, begagna sig av hemlandets skydd.

Första stycket 1 gäller oberoende av om det är landets myndigheter som är ansvariga för att utlänningen löper sådan risk som där avses eller om dessa inte kan antas erbjuda trygghet mot att utlänningen utsätts för sådan risk genom handlingar från enskilda.

Första och andra styckena gäller även för en statslös utlänning som befinner sig utanför det land där han eller hon tidigare har haft sin vanliga vistelseort. Av 2 c § följer att en utlänning som omfattas av denna paragraf i vissa fall är utesluten från att anses som alternativt skyddsbehövande.

Av 4 kap 2 a § utlänningslagen framgår bl.a. följande.

Med övrig skyddsbehövande avses i denna lag en utlänning som i andra fall än som avses i 1 och 2 §§ befinner sig utanför det land som utlänningen är medborgare i, därför att han eller hon

1. behöver skydd på grund av en yttre eller inre väpnad konflikt eller på grund av andra svåra motsättningar i hemlandet känner välgrundad fruktan att utsättas för allvarliga övergrepp, eller

2. inte kan återvända till sitt hemland på grund av en miljökatastrof.

Första stycket 1 gäller oberoende av om det är landets myndigheter som är ansvariga för att utlänningen löper sådan risk som där avses eller om dessa inte kan antas erbjuda trygghet mot att utlänningen utsätts för sådan risk genom handlingar från enskilda.

Första och andra styckena gäller även för en statslös utlänning som befinner sig utanför det land där han eller hon tidigare har haft sin vanliga vistelseort.

Av 2 c § följer att en utlänning som omfattas av denna paragraf i vissa fall är utesluten från att anses som övrig skyddsbehövande.

#### 4.2 Praxis

EU-domstolen har i målet C-465/07 (Meki Elgafaji and Noor Elgafaji v. Staatssecretaris van Justitie) den 17 februari 2009 närmare uttolkat innebörden av begreppet väpnad konflikt i enlighet med artikel 15 c jämförd med artikel 2 e i Skyddsgrundsdirektivet. För att ett allvarligt och personligt hot ska anses föreligga mot liv eller lem för en person som ansöker om alternativt skydd krävs inte att denne visar att hoten är specifikt riktade mot honom på grund av omständigheter som är hänförliga till hans personliga situation. Att sådana hot förekommer kan i undantagsfall anses styrkt när det urskillningslösa våld som kännetecknar den pågående väpnade konflikten är så allvarligt att det finns grundad anledning att förmoda att en civilperson om han eller hon återsänds till det aktuella landet eller, när så är aktuellt, regionen genom sin blotta närvaro där, skulle löpa en verklig risk att utsättas för sådana hot.

Europadomstolen har i målet NA mot Storbritannien (nr. 25904/07) uttalat att individuella skäl inte krävs om en allmän situation av våld i ett land, dit någon ska utvisas, är av tillräckligt hög grad av intensitet för att medföra att alla utvisningar till detta land skulle kunna medföra ett brott mot artikel 3 i konventionen. En sådan situation kan emellertid endast anses föreligga i de allvarligaste fallen av generellt våld, där ett brott enligt artikel 3 kan bedömas enbart genom den risk en civilperson skulle utsättas för vid ett återsändande.

Europadomstolen har även i målet Sufi och Elmi mot Storbritannien uttalat sig om frågan om generellt våld och tillämpligheten av artikel 3 i Europakonventionen. Domstolen uttalade att den har att ta ställning till risken för ett brott mot artikel 3 i konventionen, oavsett om risken har sin grund i generellt våld, personliga omständigheter kopplade till sökanden eller en kombination av dessa två förhållanden. Domstolen gjorde initialt en bedömning av kopplingen mellan artikel 3 i konventionen och artikel 15 c i Skyddsgrundsdirektivet. Europadomstolen konstaterade att domstolens jurisdiktion är begränsad till tolkningen av Europakonventionen och att det därför inte är lämpligt att domstolen går in på tolkningen av artikel 15 c i Skyddsgrundsdirektivet. Mot bakgrund av EU-domstolens dom i Elgafaji, var domstolen emellertid inte övertygad om att artikel 3 i Europakonventionen inte skulle ge ett skydd som kan jämföras med det skydd direktivet ger. I synnerhet noterade domstolen att tröskeln i båda artiklarna får, i exceptionella fall, användas i en situation med generellt våld som uppnår sådan intensitet att alla personer som återsänds till den aktuella regionen utsätts för risk enbart mot bakgrund av sin närvaro där. Domstolen uttalade vidare att de indikatorer som brittiska Asylum and Immigration Tribunal tidigare identifierat utgör en god måttstock - dock inte uttömmande uppräknings - för att bedöma intensiteten och nivån av (generellt) våld (i det fallet i Mogadishu). Dessa är: 1. Tillämpar parterna i konflikten en metod eller taktik som ökar risken för civila offer eller utgör civila en direkt måltavla. 2. Är nämnda metoder eller taktik vanligt förekommande. 3. Är striderna lokala eller utbredda. 4. I vilken omfattning har civila dödats, skadats eller tvingats till flykt eller internflykt. Europadomstolen konstaterade bland annat att våldet i Mogadishu uppnår en sådan nivå av intensitet att vem som helst i staden, utom möjligen de som har synnerligen väletablerade kontakter med ”starka grupper”, är utsatt för en verklig risk för behandling som är förbjuden enligt artikel 3 i konventionen. När det gällde södra och centrala delarna av Somalia ansåg Europadomstolen att det fanns delar där en person inte riskerade att utsättas för en verklig risk för behandling som är förbjuden enligt artikel 3 i konventionen.

I Europadomstolens senaste mål där säkerhetsläget i Somalia prövades – KAB mot Sverige gjorde Europadomstolen en bedömning av den praxis som gällt i Sverige gällande Mogadishu sedan december 2012. Europadomstolen finner att det av den senaste landinformationen framgår att säkerhetssituationen i Mogadishu har förbättrats sedan i vart fall början av 2012 och att den allmänna våldsnivån har minskat. Al-Shabaab har inte längre makten i staden och antalet civila angrepp har minskat. Situationen i Mogadishu är fortfarande allvarlig, skör och oförutsägbart, men inte sådan att alla personer där riskerar att dödas eller behandlas illa. Europadomstolen ändrar alltså sin bedömning av situationen och säkerhetsläget i Mogadishu.

Migrationsöverdomstolen har i avgörandet MIG 2009:27 angett att det råder ett tillstånd av inre väpnad konflikt i utlänningslagens mening om samtliga nedanstående förutsättningar är uppfyllda.

- I. De svåra motsättningarna mellan befolkningsgrupperna innefattar utdragna och alltjämt pågående stridigheter mellan väpnade regeringsstyrkor och en eller flera andra organiserade väpnade grupper eller mellan två eller flera sådana grupper som strider mot varandra.
- II. Stridigheterna är av sådan karaktär att de går utöver vad som kan klassas som inre oroligheter eller vad som endast utgör sporadiska eller isolerade våldshandlingar.
- III. Det är utmärkande för civilbefolkningens situation att det våld som konflikten för med sig är urskillningslöst och så allvarligt att det finns grundad anledning att förmoda att en civilperson genom sin blotta närvaro skulle löpa en verklig risk att utsättas för ett allvarligt och personligt hot mot liv och lem.

Både Europadomstolen och Migrationsöverdomstolen anger i sina rättsfall att bedömningen av situationen måste göras utifrån tillgänglig och aktuell landinformation.

Europadomstolen har i dom den 9 april 2013 i målet H och B mot Storbritannien, nr 70073/10 och 44539/11 funnit att det inte finns en generell risk för våld i Afghanistan, som medför att samtliga utvisningar till landet riskerar att utsätta personer för sådan behandling som förbjuds i artikel 3 i konventionen. Även om personer, som arbetat för de utländska styrkorna, är utsatta för förföljelse av talibaner på de platser där talibanerna har kontroll finns det inget som antyder att talibaner skulle utsätta dessa personer för förföljelse i t.ex. Kabul.

#### **4.3 Förarbetsuttalanden gällande begreppet "andra svåra motsättningar"**

Maktförhållandena i ett land och möjligheterna för enskilda personer att få skydd mot allvarliga övergrepp är viktiga omständigheter att beakta vid bedömningen av om det kan anses råda svåra motsättningar i landet.

Med svåra motsättningar avses bl.a. politisk instabilitet i hemlandet där maktförhållandena är sådana att rättssystemet inte opartiskt värnar befolkningens grundläggande mänskliga rättigheter. Det kan här röra sig om en konflikt mellan olika befolkningsgrupper, mellan en befolkningsgrupp i en del av landet och statsmakten eller mellan å ena sidan staten eller en befolkningsgrupp i landet och å andra sidan en annan stat, som dock inte nått en sådan nivå att en väpnad konflikt kan anses föreligga. Av bestämmelsen framgår att det skall finnas ett orsakssamband mellan de övergrepp som utlänningsen riskerar att utsättas för och de svåra motsättningar som finns i hemlandet (se prop. 2004/05:170 s. 274).

Bestämmelsen avser att ge skydd mot allvarliga övergrepp. De övergrepp som avses är t.ex. repressalier, rättsövergrepp och trakasserier. Det kan röra sig om såväl godtyckliga som systematiska övergrepp som det till följd av maktförhållandena i landet inte finns möjlighet för den enskilde att skydda sig mot eller få rättelse för (prop. 2009/10:31, sid 115ff).

#### 4.4 Praxis för internflykt

Migrationsöverdomstolen har i dom den 1 juli 2008 (mål nr UM 3854-07), MIG 2008:20 funnit att möjligheten att erhålla ny prövning av frågan om uppehållstillstånd i verkställighetsärenden är ett extraordinärt rättsmedel som skall tillämpas restriktivt. När åberopade skyddsskäl är hänförliga endast till en del av ursprungslandet, skall möjligheten till internflykt beaktas vid bedömning av om ny prövning av frågan om uppehållstillstånd skall beviljas. Migrationsverket och domstolarna har således att pröva om det är rimligt att tillämpa ett internflyktsalternativ. För att ett internflyktsalternativ skall kunna användas krävs t.ex. inte att det finns arbete för alla som återvänder. Däremot skall rätten att skaffa sig ett arbete finnas genom att man kan registrera sig och mottas i landet (jfr MIG 2007:33 II). Skulle den som återvänder mötas av otillbörliga umbäranden ur humanitär synvinkel är det dock inte rimligt att hänvisa till ett internt flyktalternativ. Som tidigare nämnts måste en individuell bedömning av om ett internt flyktalternativ är rimligt göras i varje enskilt fall. Det innebär att inte endast de allmänna förhållandena i ursprungslandet skall beaktas utan även den enskilde utlänningens möjligheter att bosätta sig på en ny ort, där han eller hon helt saknar socialt nätverk. Härvid kan - såsom situationen i dag ser ut i Afghanistan - sådana omständigheter som kön, ålder och hälsa vara av betydelse.

Migrationsöverdomstolen har i dom den 14 januari 2009 (mål nr UM 4118-07), MIG 2009:4 funnit att för att ett internt flyktalternativ ska kunna anses föreligga måste det dels vara fråga om ett relevant alternativ, dvs. att den enskilde måste på annan ort eller annat område ha tillgång till ett effektivt skydd, dels vara rimligt att utlänningen begagnar sig av ett sådant alternativ. Migrationsverket har bevisbördan för att ett internt flyktalternativ föreligger och det ankommer företrädesvis på Migrationsverket att identifiera det område i hemlandet som skulle kunna utgöra ett internt flyktalternativ i det enskilda fallet. En asylsökande som har bedömts hysa en välgrundad fruktan för att vid ett återvändande till hemorten utsättas för omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning, har ansetts sakna ett relevant internt flyktalternativ och beviljats permanent uppehållstillstånd som skyddsbehövande.

Europadomstolen har i dom den 13 oktober 2011 i målet *Husseini mot Sverige*, nr 10611/09 funnit att en ung hazar från Ghazni i Afghanistan, vars uppehållstillstånd i Sverige återkallades sedan han begick brott mot sin hustru, anses ha tillgång till ett internflyktsalternativ i ljuset av UNHCR:s Eligibility Guidelines.

#### 4.5 Övrig relevant praxis

Europadomstolen har i dom den 20 juli 2010 i målet *N. mot Sverige*, nr 23505/09 funnit att en utvisning av en kvinna, som i Sverige har försökt skilja sig från sin make, till Afghanistan där hon nu saknar socialt nätverk skulle på kumulativa grunder innebära en kränkning av artikel 3.

## 5 Rättschefens bedömning

### 5.1 Prövningen av internationellt skyddsbehov

Det finns inledningsvis anledning att - särskilt rörande länder där det råder en inre väpnad konflikt eller svåra motsättningar - erinra om ordningen för prövning av en ansökan om internationellt skydd. Prövningen av frågan om internationellt skydd ska följa den ordning som bestämmelserna i utlänningslagens kapitel 4 anger.

Migrationsverket har således först att pröva om den sökande är att betrakta som flykting vid en individuell bedömning av de anförda skyddsskälerna enligt 4 kap. 1 § utlänningslagen. Vid en sådan individuell prövning är det viktigt att bland annat beakta aktuell och relevant landinformation som beskriver den rådande situationen i ett land och som kan indikera att vissa individer eller grupper typiskt sett är särskilt utsatta.

Migrationsverket har därefter att pröva om sökanden är alternativt skyddsbehövande med stöd av artikel 3 i enlighet med Europakonventionen om de mänskliga fri- och rättigheterna. Denna bestämmelse återfinns närmast i 4 kap. 2 § första stycket 1 första ledet.

Frågan om internationellt skydd, på grund av yttre eller inre väpnad konflikt, prövas därefter i samma paragraf, andra ledet.

Först därefter prövas frågan om sökanden är övrig skyddsbehövande på grund av andra svåra motsättningar, i 4 kap. 2 a § första stycket 1 andra ledet utlänningslagen.

### 5.2 Särskilt utsatta grupper

Vid den individuella prövningen av skyddsbehov ska särskilt beaktas de särskilda riskprofiler som pekas ut i tillgänglig landinformation dvs. kvinnor utan manligt nätverk, journalister, statliga tjänstemän, poliser, politiska och religiösa ledare, personer med anknytning till utländska styrkor eller organisationer, personer som arbetar för organisationer som stödjer mänskliga rättigheter, kvinnor i den officiella sfären och civila som har anknytning till ovanstående grupper.

### 5.3 Säkerhetsläget – Kabul och provinshuvudstäderna

Säkerhetsläget i Kabul är relativt bra. De afghanska säkerhetsstyrkorna har kontroll över staden och området runt staden. Det finns inget som tyder på att de afghanska säkerhetsstyrkorna i staden inte opartiskt skulle värna befolkningens säkerhet. De fåtal incidenter som förekommer är sporadiska attacker mot riktade mål. Även om det förekommer att civila dödas och skadas i dessa attacker utgör säkerhetsläget i Kabul varken en väpnad konflikt eller svåra motsättningar.

Säkerhetsläget i provinshuvudstäderna är också relativt gott. De afghanska säkerhetsstyrkorna har kontroll över samtliga provinshuvudstäder utom provinshuvudstaden i Nuristan (Poruns). Det faktum att Poruns kontrolleras av talibanrörelsen innebär dock inte att säkerhetsläget i staden är så allvarligt att det kan bedömas pågå väpnad konflikt eller svåra motsättningar i denna stad. Dock måste försiktighet anbefallas när det gäller att pröva skyddsskäl mot denna provins pga. det bristande skyddet för mänskliga rättigheter i områden som kontrolleras av talibanerna. Vidare måste vid prövning mot provinshuvudstäder alltid aktuell landinformation inhämtas för att kontrollera om säkerhetsläget allvarligt försämrats sedan detta ställningstagande.

Även om det förekommer att civila dödas och skadas i de sporadiska attacker som utförs i provinshuvudstäderna bedöms de afghanska säkerhetsstyrkorna i provinshuvudstäderna generellt sett opartiskt kunna skydda befolkningen mot säkerhetshoten. Säkerhetsläget i provinshuvudstäderna bedöms därför i nuläget varken utgöra en väpnad konflikt eller svåra motsättningar.

#### **5.4 Säkerhetsläget – övriga delar av Afghanistan**

Motsättningarna mellan parterna i konflikten utmärker sig av tidsmässigt korta men intensiva strider samt användandet av hemmagjorda sprängladdningar mot riktade mål.

Målen för attackerna samt sprängladdningarna är huvudsakligen de afghanska säkerhetsstyrkorna inklusive polisen samt myndighetsföreträdare. Även om de beväpnade oppositionsgrupperna har en extensiv tolkning på personer som arbetar för myndigheter och internationella aktörer är inte civila i normalfallet den direkta måltavlan. De beväpnade gruppernas användning av hemmagjorda sprängladdningar och de pågående striderna medför visserligen en ökad risk för att civila skadas om de befinner sig på fel plats vid fel tillfälle utgör inte metoden som sådan en sådan markant ökad risk för civilbefolkningen.

Även om det förekommer att civila omkommer eller skadas pga. konflikten pågår det inte någon anmärkningsvärt hög flykt av civilbefolkning från drabbade konfliktområden. Det finns heller inget som tyder på att antalet internflyktingar i landet ökar markant på grund av konflikten. Istället pågår ett omfattande frivilligt återvändande av afghanska medborgare till samtliga delar av landet. Mot bakgrund härav och med beaktande av att Europadomstolen i målet H och B mot Storbritannien i april 2013 funnit att det inte finns en generell risk för våld i Afghanistan finner Migrationsverket att det våld som utspelar sig i Afghanistan varken är så urskillningslöst eller så allvarligt att det finns grundad anledning att förmoda att en civilperson genom sin blotta närvaro skulle löpa en verklig risk att utsättas för ett allvarligt och personligt hot mot liv och lem. Någon väpnad konflikt kan därför inte anses pågå i någon del av Afghanistan.

Säkerhetsläget i merparten av landets provinser, förutom i Kabul och i de andra provinshuvudstäderna, får anses uppgå till sådana andra svåra motsättningar som anges i 4 kap 2 a § 1. andra ledet utlänningslagen på grund av att säkerhetsläget utanför provinshuvudstäderna är oförutsägbart, huvudlederna inom landet är farliga och om man skadas eller hotas utanför en av provinshuvudstäderna är det osäkert om man kan erhålla ett skydd från säkerhetsstyrkorna.

Vid bedömningen av om någon har ett individuellt skyddsbehov pga. de svåra motsättningarna ska EU-domstolens dom Elgafaji mot Staatssecretaris van Justitie tillämpas. I denna anges bl.a. att våldets utbredning, den sökandes hemort/hemprovins och tidigare erfarenheter av konflikten tillämpas på så sätt att en högre konfliktnivå i den sökandes hemprovins och tidigare erfarenheter av våld sänker kravet för den enskilde att visa en individuell koppling till konflikten. För bedömning av den aktuella konfliktnivån i sökandes hemprovins krävs att aktuell landinformation inhämtas.

### **5.5 Återvändande**

Prövningen av skyddsbehov inkluderar en prövning av återvändande. Detta medför att det vid bedömningen av om en person har ett skyddsbehov på grund av den framåtsyftande prövningen särskilt övervägas om den enskilde kan ta sig till sin hemprovins och bosätta sig där utan att riskera att bli utsatt för våld på vägen.

Det är vid prövningen av återvändandet tillräckligt att konstatera att personen kan ta sig till provinshuvudstaden i hemprovinsen eftersom den enskilde som haft sin hemvist utanför städerna har stora möjligheter att genom kontakter och nätverk kunna anpassa sin fortsatta resa efter de råd han eller hon får från de bosatta vid ankomsten.

Särskild försiktighet gäller om personen inte kan färdas med flyg till provinshuvudstaden i hemprovinsen på grund av de risker som är kopplade till huvudlederna. Om den enskilde kan visa att säkerhetsläget försämrats efter beslut om utvisning vunnit laga kraft finns möjligheter att bevilja ny prövning enligt reglerna om verkställighetshinder.

### **5.6 Myndighetsskydd**

Den afghanska polisen ägnar så mycket tid åt att värna säkerheten i landet att polisen i normalfallet inte kan bedömas ha en generell förmåga att värna befolkningens mänskliga rättigheter och skydda mot allmän brottslighet. Därtill kommer att det är mycket svårt för kvinnor på många ställen i samhället att få hjälp att föra sin talan när de utsatts för brott. Utöver detta saknas juridiska möjligheter att få prövat klagomål mot enskilda tjänstemän inom rättsväsendet samt att få felande tjänstemän straffade eller avskedade.

Det afghanska rättsväsendet kan därför generellt sett inte anses uppfylla grundläggande krav för myndighetsskydd. Detta faktum utesluter dock inte att de afghanska säkerhetsstyrkorna klarar att opartiskt värna civilbefolkningens allmänna säkerhet i Kabul och provinshuvudstäderna.

### 5.7 Internflykt

Vid bedömningen av om ett internflyktsalternativ är relevant ska prövning göras av om hotet från icke-statliga aktörer kan avvärjas vid bosättning på annan ort. I bedömningen av hotets räckvidd är det viktigt att analysera från vem hotet härrör. Om hotet kommer från det ledande skiktet i någon beväpnad grupp torde internflyktsalternativet vara förhållandevis begränsat. Om hotet istället härrör från enskilda aktörer på låg nivå i lokalsamhället eller beväpnad grupp torde hotets räckvidd vara begränsat. Myndigheterna i Afghanistan klarar inte av att skydda en enskild från individuellt riktade hot. Även om det finns brister i myndighetsskyddet är den enskilde i Kabul och i andra större städer, t.ex. provinshuvudstäderna generellt sett skyddad mot att påverkas av de svåra motsättningarna.

UNHCR anser i sina rekommendationer att internt flyktalternativ är rimligt när individen kan erhålla meningsfullt stöd från sin utvidgade familj, samhället eller klan i det tilltänkta internflyktsområdet. Det enda undantaget från detta är friska ensamma män och gifta par i arbetsför ålder utan särskilda handikapp, som under vissa omständigheter kan klara sig utan stöd från familj och samhälle i urbana miljöer som står under statlig kontroll och som har nödvändig infrastruktur, möjligheter att få arbete och få basal tillgång till service.

Eftersom det får anses rimligt att internflykt endast sker till urbana miljöer som har nödvändig infrastruktur, arbetstillfällen och basal service så bedöms internflykt huvudsakligen kunna ske till större städer. Om internflykt bedöms vara relevant till Kabul eller någon annan större provinshuvudstad ska platsen för internflykten utses. De flesta etniciteter är representerade i de flesta städer i Afghanistan. Även om etnicitet inte är avgörande för valet av internflyktsort bör etnicitet beaktas för att underlätta anpassningen för den enskilde. Vidare ska bedömning göras om det är rimligt att kräva att den aktuella personen utnyttjar denna möjlighet. Det är nödvändigt att inhämta aktuell och relevant landinformation om målet för internflykten för att kontrollera att säkerhetsläget där inte allvarligt försämrats.

Internflykt är fullt möjligt för en ensam vuxen arbetsför man, som saknar funktionshinder eller medicinska problem. Det är vidare möjligt att kräva att par eller familjer, som saknar svåra funktionshinder eller medicinska problem utnyttjar möjligheterna för internflykt om minst en av de vuxna i familjen är en man. Internflykt är inte möjlig till platser som står under kontroll av beväpnade oppositionsgrupper.

### 5.8 Ensamkommande barn

För ensamkommande barn som saknar individuella skyddsskäl ska normalt efterforskning/återföreningsarbete inledas. Förhållandena i Afghanistan med svåra motsättningar i större delen av landet, riskabla resvägar, avsaknad av myndigheter och register över befolkningen, få frivilligorganisationer och avsaknad av diplomatiska institutioner begränsar dock dessa möjligheter kraftigt. Eftersom det dessutom saknas lämpliga institutioner som kan ta emot barn i merparten av Afghanistan torde det bara i undantagsfall vara möjligt att efterforska släktingar och arbeta för en återförening.

Om det bedöms omöjligt att efterforska släktingar och arbeta för återförening föreligger verkställighetshinder.

Vid bedömningen av om uppehållstillståndet på grund av verkställighetshinder ska vara permanent eller tidsbegränsat är utgångspunkten att hindret ska vara så långt att individen under denna tid får sådan anknytning till det svenska samhället att rekvisiten i 5 kap 6 § utlänningslagen är uppfyllda. Därvid ska beaktas att det är förhållandevis normalt att ungdomar, som saknar skyddsbehov mot hemlandet, lever och studerar något eller några år utomlands utan rätt till bosättning på studieorten. Vid prövningen av om det är rimligt i det enskilda fallet att tidsbegränsat uppehållstillstånd beviljas ska hänsyn i första hand tas till personens kön. I denna del är utgångspunkten att unga kvinnor bör beviljas permanent uppehållstillstånd. Undantag från detta kan göras om det bedöms sannolikt att den unga kvinnans manliga nätverk kommer att kunna ta emot henne. Vidare ska den unges ålder vägas in och den anknytning den unge hinner knyta till det svenska samhället. Slutligen ska psykisk och fysisk ohälsa samt personliga förhållanden särskilt beaktas. Även om det normalt inte får anses orimligt att en person återvänder till den ort där han eller hon växt upp och gått i skola så är det speciellt viktigt att väga in den sociala och kulturella kontext den unge haft i hemlandet samt närvaron av den etniska gruppen, klanen, släkt, vänner och bekanta på destinationsorten.

### 5.10 Framtida risker

Även om afghanska säkerhetsstyrkor idag sköter huvuddelen av säkerheten i landet utgör såväl presidentvalet 2014 som parlamentsvalet 2015 stora ansträngningar för säkerhetsstyrkorna. Vidare kan valresultaten påverka säkerhetsläget negativt, vilket också måste bevakas.

Till detta kommer att de utländska styrkorna med största sannolikt kommer att lämna merparten av Afghanistan senast i slutet av 2014.

Sammantaget finns det ett flertal risker som kräver noggrann bevakning under de närmaste åren.

Detta rättsliga ställningstagande har beslutats av undertecknad t.f. rättschef efter föredragning av verksjuristen Helene Hedebris och asylexperten Lennart Eriksson. Ställningstagandet ersätter RCI 01/2010 som härmed upphävs.

Fredrik Beijer  
t.f. rättschef